

พระพุทธ

วันฉัตรมงคล

โดย

ครูพิมพ์พร ชาน่าน

ความสำคัญของศาสนา

การศึกษาชาดกจะได้รับประโยชน์อย่างไร

ได้รู้เรื่องราวเกี่ยวกับ
พระโพธิสัตว์ในชาติ
ต่าง ๆ และได้นำข้อคิดที่
ได้จากการศึกษาไป
ประยุกต์ใช้ใน
ชีวิตประจำวัน

3. ชาดก

3.2 วรรณโรหชาดก

วรรณโรหชาดก

3.2 วรรณโรหชาตก

สถานที่เล่าเรื่อง

วัดเชตวัน เมืองสาวัตถี

เหตุแห่งการเล่าเรื่อง

ขณะที่พระสารีบุตรและพระโมคคัลลานะ
จำพรรษาอยู่ใกล้หมู่บ้านปัจฉันทชนบท
ชายคนคอยรับใช้ต้องการทำให้พระเถระ
ทั้งสองแตกสามัคคีกัน แต่ทำไม่สำเร็จ

ตัวละครสำคัญ

- เสือโคร่ง
- ราชสีห์
- สุนัขจิ้งจอก

3.2 วรรณโรหชาดก

ในอดีตกาล เมื่อพระโพธิสัตว์เกิดเป็น
รุกขเทวดาอยู่ในป่า ได้มีราชสีห์กับเสือโคร่ง
อาศัยอยู่ในถ้ำชายป่า และมีสุนัขจิ้งจอก
คอยรับใช้

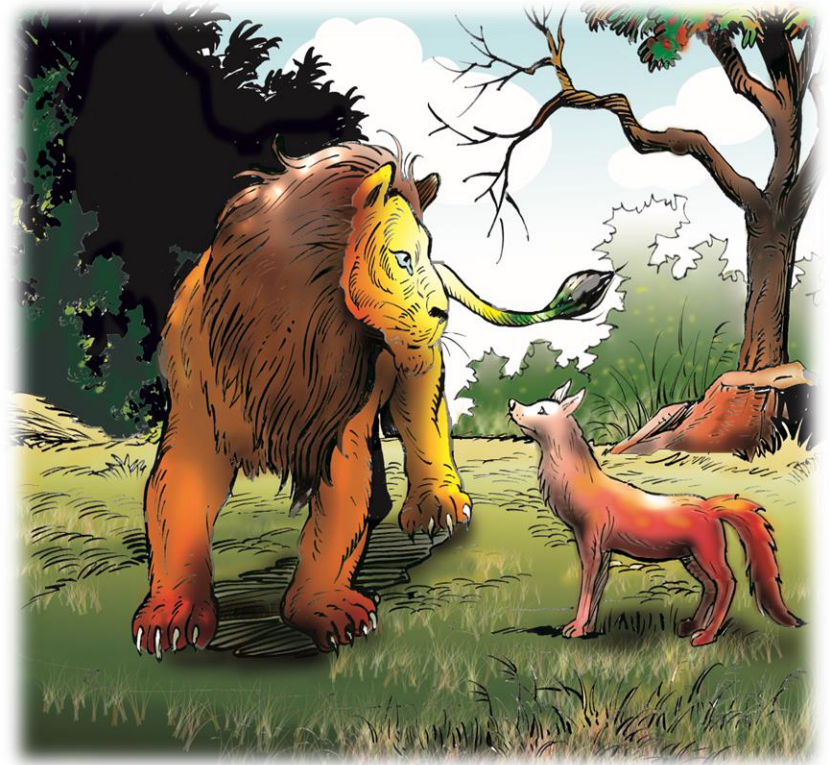
วันหนึ่งสุนัขจิ้งจอกนี้กอยากกินเนื้อ
ราชสีห์และเนื้อเสือโคร่ง จึงคิดหาอุบายทำ
ให้สัตว์ทั้งสองแตกสามัคคีกัน

3.2 วรรณโรหชาดก

สุนัขจิ้งจอกเดินเข้าไปหาราชสีห์ แล้วกล่าวว่า “ท่านราชสีห์ ท่านมีปัญหากับเสือโคร่งหรือเปล่า”

“ปัญหาอะไรหรือ” ราชสีห์ย้อนถาม

สุนัขจิ้งจอกพูดใส่ความว่า “เห็นเสือโคร่งพูดกับข้าพเจ้าว่า ราชสีห์ไม่มีอะไรดีสู้เสือโคร่งได้เลย เสือโคร่งรูปร่างใหญ่กว่า ผิวพรรณดีกว่า และชาติตระกูลก็สูงกว่า”

3.2 วรรณโรหชาดก

ราชสีห์ไม่เชื่อ แล้วกล่าวกับสุนัขจิ้งจอกว่า “ไม่จริง เสือโคร่งไม่พูด
เช่นนั้นหรอก เจ้าออกไปเถิด”

สุนัขจิ้งจอกเห็นดังนั้นจึงเดินไปหาเสือโคร่ง และพูดกับเสือโคร่งในทำนอง
เดียวกันกับที่พูดกับราชสีห์

เสือโคร่งเมื่อได้ฟังเช่นนั้น จึงเดินเข้าไปหาราชสีห์แล้วถามว่า “จริงหรือที่
เพื่อนพูดดูถูกเรา”

3.2 วรรณโรหชาตก

ราชสีห์ได้เตือนสติเสือโคร่งว่า “ถ้าเพื่อนเชื่อผู้อื่นมากกว่าเราที่อยู่ด้วยกันมานาน เราจะไม่ขออยู่กับเพื่อนอีกต่อไป เพราะผู้ใดเชื่อคำของคนอื่นโดยไม่คิดพิจารณาก่อน ผู้นั้นจะต้องแตกสามัคคีจากเพื่อนและประสบภัย ผู้ใดคอยระแวง มุ่งคอยแต่จะจับผิด ผู้นั้นไม่ใช่เพื่อน ส่วนผู้ใดไม่เชื่อคำยุยงของผู้อื่น ไม่รังเกียจเพื่อน จะนอนปลอดภัย เหมือนบุตรนอนอยู่ในอ้อมอกของมารดา ผู้นั้นชื่อว่า เป็นมิตรแท้”

3.2 วัฒนโรหชาดก

เลื้อโคร่งเมื้อได้ฟังคำของราชสีห์ก็ไ้สดี จึงกล่าวขอโทษ จากนั้น
สัตว์ทั้งสองก็อยู่ร่วมกันด้วยความสามัคคี ส่วนสุนัขจึงจอกก็หนีไปอยู่ที่อื่น

ชาดกเรื่องนี้สอนให้รู้ว่า
คนมีความรู้ย่อมนักแน่นอยู่ใน
ความสามัคคี ไม่แตกแยกกับ
หมู่คณะด้วยคำยุยงของผู้อื่น

กิจกรรม ข้อคิดจากชาดก

ปุ่นเป็นเพื่อนสนิทของปิ่น แต่ปิ่นไม่ชอบปิ่น
ปิ่นจึงบอกปุ่นว่าปิ่นนิสัยไม่ดี ชอบนินทาผู้อื่น

1. เรื่องนี้สอดคล้องกับชาดกเรื่องใด

วัณณาโรหชาดก

2. ถ้านักเรียนเป็นปุ่นจะนำข้อคิดจากชาดกเรื่องดังกล่าวมาแก้ปัญหายังไง

ไปสอบถามความจริงจากปิ่น

3. ถ้าปุ่นนำข้อคิดจากชาดกเรื่องนี้มาปฏิบัติจะเกิดผลดีอย่างไร

ไม่เสียเพื่อน

คำถามทบทวน

วัฒนาโรหชาดกให้ข้อคิดในเรื่องอะไร

ข้อคิดที่ได้จากวัฒนาโรหชาดก คือ คนมีความรู้ย่อมหนักแน่นอยู่ในความสามัคคี ไม่แตกแยกกับหมู่คณะด้วยคำยุยงของผู้อื่น

การนำข้อคิดจากวัฒนาโรหชาดกมาประพฤติปฏิบัติจะทำให้เกิดผลได้อย่างไร

การนำข้อคิดจากวัฒนาโรหชาดกมาประพฤติปฏิบัติจะทำให้เรามีความหนักแน่นอยู่ในความสามัคคี ไม่แตกแยกกับหมู่คณะด้วยคำยุยงของผู้อื่น

สรุปความรู้

ชาดก

วันฉัตรมงคล

- เน้นคุณธรรมเรื่อง คนมีความรู้ ย่อมหนักแน่นอยู่ในความสามัคคี ไม่แตกแยกกับหมู่คณะด้วยคำยุยง ของผู้อื่น

แบบทดสอบหลังเรียน(วัณณาโรหชาดก)

เลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

1. กิจวัตรที่พระพุทธเจ้าทรงปฏิบัติในแต่ละวัน
เรียกว่าอะไร

- ก พุทธกิจ
- ข พุทธพจน์
- ค พุทธสาวก
- ง พุทธธรรม

คำอธิบาย: ก ถูกต้อง เพราะพุทธกิจ คือ กิจที่พระพุทธเจ้าทรงบำเพ็ญหรือการงานที่พระพุทธเจ้าทรงกระทำ ดังนั้น กิจวัตรที่พระพุทธเจ้าทรงปฏิบัติในแต่ละวันจึงเรียกว่าพุทธกิจ

2. สถานที่ศึกษาสำหรับเยาวชนในอดีตคืออะไร

- ก วัด
- ข บ้าน
- ค ชุมชน
- ง โรงเรียน

คำอธิบาย: ก ถูกต้อง เพราะสมัยก่อนยังไม่มีโรงเรียนเหมือนในปัจจุบัน ผู้ที่ทำหน้าที่สอนหนังสือหรือให้ความรู้แก่กุลบุตรคือพระสงฆ์ ดังนั้น เยาวชนเมื่อต้องการเรียนหนังสือจะต้องไปเรียนกับพระสงฆ์ที่วัด วัดจึงเป็นสถานที่ศึกษาสำหรับเยาวชนในอดีต

3. ภาพจิตรกรรมฝาผนังในประเทศไทยส่วนใหญ่เกิดจาก อิทธิพลของศาสนาใด

ก ศาสนาฮินดู

ข คริสต์ศาสนา

ค ศาสนาอิสลาม

ง พระพุทธศาสนา

คำอธิบาย: ง ถูกต้อง เพราะจิตรกรรมฝาผนังในประเทศไทยส่วนใหญ่เกิดขึ้นจากแรงศรัทธา ความเชื่อ และความเลื่อมใสของผู้สร้างที่มีต่อพระพุทธศาสนา โดยที่สิ่งเหล่านี้ได้สะท้อนให้เห็นถึงลักษณะวัฒนธรรมประจำชาติไทยได้อย่างเด่นชัด ดังนั้น ภาพจิตรกรรมฝาผนังในประเทศไทยส่วนใหญ่จึงเกิดจากอิทธิพลของพระพุทธศาสนา

4. พฤติกรรมใดแสดงถึงการไม่ได้รับการขัดเกลาจาก พระพุทธศาสนา

- ก พุดจาไฟเราะ
- ข มีระเบียบวินัย
- ค ขยันหมั่นเพียร
- ง **เอาแต่ใจตนเอง**

คำอธิบาย: ง ถูกต้อง เพราะคนไทยนับถือพระพุทธศาสนามาช้านานทำให้วิถีการดำเนินชีวิตของคนไทยผูกพันกับพระพุทธศาสนาและแทรกอยู่ในแนวคิดและความเชื่อ จนหล่อหลอมจิตใจและลักษณะนิสัยของคนไทยอยู่หลายประการ เช่น การพุดจาไฟเราะ การมีระเบียบวินัย ความขยันหมั่นเพียร ดังนั้น การเอาแต่ใจตนเองจึงไม่ใช่พฤติกรรมที่แสดงถึงการได้รับการขัดเกลาจากพระพุทธศาสนา

5. เจ้าชายสิทธัตถะมีความเห็นว่าสถานภาพใดที่สามารถ พ้นจากความทุกข์ได้

- ก ☒ สมณะ
- ข ☐ กษัตริย์
- ค ☐ ฌราวาส
- ง ☐ นักปราชญ์

คำอธิบาย: ก ถูกต้อง เพราะสมณะ คือ ผู้สงบ เป็นผู้สงบจากกิเลสที่ทำให้จิตใจเศร้าหมอง
ดังนั้น เจ้าชายสิทธัตถะมีความเห็นว่า การเป็นสมณะสามารถพ้นจากความทุกข์ได้

6. พระสิทธัตถะทรงบำเพ็ญเพียรนานเท่าไรจึงตรัสรู้ เป็นพระพุทธเจ้า

ก 4 ปี

ข 5 ปี

ค 6 ปี

ง 7 ปี

คำอธิบาย: ค ถูกต้อง เพราะเจ้าชายสิทธัตถะเสด็จออกผนวชเมื่อมีพระชนมายุ 29 พรรษา และ
บรรลุนิพพานเป็นพระพุทธเจ้าเมื่อมีพระชนมายุ 35 พรรษา ในขณะที่ทรงผนวชพระองค์ได้
บำเพ็ญเพียรมาตลอด ซึ่งรวมเวลาทั้งหมด 6 ปี

7. พระพุทธเจ้าเสด็จเมืองกบิลพัสดุ์เพื่อต้องการ แสดงธรรมโปรดใคร

ก ปัญจวัคคีย์

ข ชฎิล 3 พี่น้อง

ค พระเจ้าพิมพิสาร

ง พระเจ้าสุทโธทนะ

คำอธิบาย: ง ถูกต้อง เพราะจากพุทธประวัติกล่าวว่าพระพุทธเจ้าเสด็จเมืองกบิลพัสดุ์เพื่อแสดงธรรมโปรดพระเจ้าสุทโธทนะและบรรดาพระราชวงศ์หรือข้าราชการบริพาร พระเจ้าสุทโธทนะเมื่อฟังธรรมจบก็บรรลุเป็นโสดาบัน

8. พระพุทธเจ้าทรงแสดงธรรมแก่ประชาชนที่มาเฝ้า บริเวณที่ประทับเป็นพุทธกิจเวลาใด

ก เวลาค่ำ

ข เวลาเช้า

ค เวลาเย็น

ง เวลาใกล้รุ่ง

คำอธิบาย: ค ถูกต้อง เพราะพุทธกิจ 5 กล่าวว่ เวลาเย็นพระพุทธเจ้าทรงแสดงธรรมแก่ประชาชนที่มาเฝ้าบริเวณที่ประทับ

9. สุนัขจิ้งจอกในเรื่อง วรรณโรหชาดก มีนิสัยอย่างไร

- ก ช่างยุ
- ข เห็นแก่ตัว
- ค เกียจคร้าน
- ง ขอบฉวยโอกาส

คำอธิบาย: ก ถูกต้อง เพราะจากวรรณโรหชาดกมีข้อความตอนหนึ่งว่าสุนัขจิ้งจอกกล่าวยุยงว่าเห็นเสือโคร่งพุดกับข้าพเจ้าว่า ราชสีห์ไม่มีอะไรดีสู้เสือโคร่งได้เลย เสือโคร่งรูปร่างใหญ่กว่า ผิวพรรณดีกว่า และชาติตระกูลก็สูงกว่า จากข้อความนี้แสดงให้เห็นว่าสุนัขจิ้งจอกมีนิสัยช่างยุ

10. ถ้าคนในสังคมขาดความสามัคคีจะเกิดผลอย่างไร

- ก สังคมมีความผาสุก
- ข สังคมมีคนยากจนเพิ่มขึ้น
- ค สังคมขาดผู้นำที่มีความสามารถ
- ง ง สังคมมีความแตกแยก สับสนวุ่นวาย

คำอธิบาย: ง ถูกต้อง เพราะความสามัคคี คือ ความพร้อมเพรียงกัน ความปรองดองกัน ถ้าคนในสังคมขาดความสามัคคีจะเกิดผลคือ ทำให้สังคมมีความแตกแยก สับสนวุ่นวาย